

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jana Nývltová: Souvislost pořadí narození a preference koníčků a zaměstnání, bakalářská práce, FHS UK, Praha, 2014, 62 strany včetně seznamu literatury

Hlavním tématem předložené bakalářské práce jsou sourozenecké konstelace ve vztahu k volnočasovým aktivitám a vykonávanému zaměstnání. Součástí teoretické části jsou podkapitoly věnující se jak historii a současnosti rodiny, zaměstnání a trávení volného času, tak charakteristikám potomků podle pořadí narození. V empirické části je nastíněna výzkumná strategie, metody a popsáno samotné zpracování výzkumu.

Vybrané **téma** je velmi zajímavé a vytvořená osnova je vzhledem k podobě projektu relevantní.

Po jazykové a stylistické stránce je práce v pořádku a hezká.

Seznam literatury je dostatečný (z českých textů mi v seznamu chyběla publikace: Novák, T., Sourozenecké vztahy, Praha: Grada, 2007, zná ji autorka?), kvituji i zahraniční tituly. Připomínky mám ovšem k promíchání tištěných knih a internetových zdrojů v jednom oddíle – ty mají být jednoznačně odděleny, zvláště když nadpis zní „Seznam použité literatury“ (a ne třeba obecně *zdrojů*). U internetových odkazů má být navíc připojeno datum zhlédnutí, což v celé práci chybí. Dále je odkazováno i na několik přednášek, ty však nejsou dostatečně specifikovány – datum konání, odkazy na případné audionahrávky dostupné na webu apod. Dílo Milana Žáka a kol. (s. 37) je v seznamu řazeno pod písmeno „M“ a na rozdíl od ostatních autorů je psán celým vlastním jménem.

Na s. 35 je jako zdroj uvedeno pouze Špok – mělo by být doplněno např. slovem *nedatováno* a dát *odkaz na web* do pozn. pod čarou. V textu je odkazováno na s. 37 i na knihu J. Hollanda (1992), ta však v seznamu literatury nefiguruje (měla by, i když je uvedena v citaci). V práci se několikrát objevují i citace bez odkazu na přesnou stránku citovaného díla, viz s. 13, 41.

Po věcné stránce je v práci několik nepřesných formulací a informací, např.:

s. 2, konec 2. odstavce – „jedinečnosti“, ne „jedinosti“

s. 2, 3. odstavec - „Každý člověk vyrůstal v nějaké rodině“ - a co DDM? Nemluvě o příkladech z jiných kultur, kde nemusí být vždy rodiny, ale například děti od určitého věku vyrůstají ve skupinách svých vrstevníků.

s. 3 citace „zakrývá“ všechny vztahy a city? Spíše „obsahuje“, „akcentuje“ atp.

s. 3 Uvádíte, že někdy si lidé hledají partnery podobné svým rodičům – tak by bylo vhodné také doplnit, že někdy i naopak - a i tím „ovlivňuje rodina celý náš život“.

s. 8 Přibývá mužů, od kterých ženy musí alimenty vymáhat -) vzhledem k jaké době jich přibývá? O jaké zdroje se přitom opíráte?

s. 10, 11 Sourozenci přišli na to, že ... se prosadí odlišností, všestranností -) všichni sourozenci a vědomě? Bylo by lepší vhodněji formulovat.

s. 10 – pravidla – a co zohlednění genderu? Větší investice bývala obecně do synů, a to platí ještě někdy i dnes;

s. 11 Mezi posledním a předposledním odstavcem je jedna věta – nenavazuje ani na jednu část, není zdrojovaná. Proč?

s. 12, 4. řádek odzdola – ~~ale~~ a

s. 12 Jirina Prekop = Jiřina Prekopová

s. 15 „V rodinách bylo vždy více dětí“, „jedináčci se začali rodit až v době nedávné“ – s těmito tvrzeními nesouhlasím. I v minulosti byly bezdětné páry, nebo rodiny s jedním dítětem (onemocnění, ztráta plodnosti, vyšší věk ženy při sňatku) – viz studium rodokmenů.

s. 15 „Mezi lidmi jsme zaslechla názor“ – to do vědecké práce nepatří, maximálně pro oživení do úvodu; takové tvrzení nemá žádnou vypovídací hodnotu

s. 19 Alfred Adler je opravdu nejvíce spojován s hypotézami ohledně pořadí narození?

s. 21 A. Adler (1994) – pro orientaci by bylo užitečné uvést i datum prvního vydání.

s. 27 mít ~~svůj~~ své hobby

s. 56 „tématům preferencí“ – čeho?

Výzkum je proveden pečlivě, oproti první verzi bakalářské práce (byla jsem přítomna v komisi při její první obhajobě) je znát výrazný posun. Autorka si je vědoma, že získané výsledky nelze aplikovat na celou českou populaci (s. 56).

Náměty na diskusi:

- Exkurs do historie rodiny je zajímavý, ale co třeba zamyšlení nad tím, jak vyšší dětská úmrtnost v minulosti mohla zamíchat pořadím a charakteristikou sourozenců (od jakého věku by to už asi v sourozenecké konstelaci nehrálo takovou roli atd.)?
- Postrádám také vysvětlení, jak citovaní autoři došli k vykreslení charakteristik prvorozených, druhorozených, benjamínků a jedináčků.

Na bakalářské práci kladně hodnotím vlastní výzkum se všemi náležitostmi a čistotu jazykového projevu. Připomínkuji především relativně častou nepřesnost formulací a nedodržení několika citačních norem.

Předloženou práci **doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou dvě až tři** podle průběhu obhajoby.

Mgr. Linda Hroníková, Ph.D.

Praha, 9.9. 2014